EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 01 14
COM(2022) 11 final

2022/0004 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl mokymosi siekiant aplinkos tvarumo

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2022) 3 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Didžiausias mūsų laikų uždavinys ir galimybė – tapti pirmuoju pasaulyje neutralaus poveikio klimatui žemynu. Tai reiškia, kad dabar privalome imtis ryžtingų veiksmų.

Ursula von der Leyen, Politinės gairės

Gyvename kritinių pokyčių laikotarpiu: žmogaus veikla padarė beveik nepataisomą žalą mūsų planetai – mūsų egzistencijos ir gerovės šaltiniui. Siekdami užtikrinti ateitį, kurioje galėtume klestėti, privalome nedelsdami imtis tiek kolektyvinių, tiek individualių veiksmų ir mūsų visuomenę bei ekonomiką nukreipti tvarumo link. Jaunimas garsiai ir aktyviai reiškia savo nuomonę, reikalauja pokyčių ir ragina valdžios institucijas imtis skubių veiksmų ir apsaugoti klimatą bei aplinką šios ir būsimų kartų labui. Daugelis jų mano, kad mokykloje nesuteikiama pakankamai informacijos apie klimato kaitą, aplinką ir tai, kaip būtų galima gyventi ir veikti tvariau[1].

Pirmininkės Ursulos von der Leyen vadovaujama Komisija, siekdama Europos žaliojo kurso tikslų, pristatė plataus užmojo strategiją, kad būtų įgyvendinti tvarumo tikslai ir esminiai pokyčiai, kurie būtini tiek ekonomikoje, tiek visuomenėje. Darnus vystymasis yra vienas iš svarbiausių Europos Sąjungos principų, o JT darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimas – vienas iš prioritetinių Sąjungos vidaus ir išorės politikos tikslų. Derindama įvairių politikos sričių, pavyzdžiui, energetikos, aplinkos, judumo ir žemės ūkio sektorių, veiksmus, ES siekia teisingos ir įtraukios žaliosios pertvarkos. **Kaip ir visuose kituose sektoriuose, švietimo ir mokymo sektoriuje taip pat būtina imtis veiksmų ir reaguoti į kritinę klimato padėtį ir pasaulinio masto krizę, vykdant savo veiklą, o ypač besimokančius asmenis rengiant ateičiai.**

Komunikate dėl Europos švietimo erdvės[2], Europos žaliajame kurse[3] ir kitose svarbiose iniciatyvose[4] pripažįstamas itin svarbus švietimo ir mokymo vaidmuo įgyvendinant žaliąją pertvarką. Įvairaus amžiaus besimokantieji turi gebėti įgyti žinių, įgūdžių ir formuoti reikiamą požiūrį, kad galėtų gyventi tvariau, keisti vartojimo ir gamybos įpročius, siekti sveikesnės gyvensenos ir tiek individualiai, tiek bendrai prisidėti prie mūsų visuomenės pokyčių.

Norint tai pasiekti, būtina užtikrinti, kad mokymuisi siekiant aplinkos tvarumo būtų taikomas mokymosi visą gyvenimą principas, remiantis praktiniais, įtraukiais ir veiksmais grindžiamais mokymosi būdais, kuriais skatinama i) gilinti žinias, supratimą ir mąstyti kritiškai (kognityvinis mokymasis); ii) ugdyti praktinius įgūdžius (pritaikytas mokymasis); ir iii) puoselėti empatiją, solidarumą ir rūpinimąsi gamta (socialinis ir ekonominis mokymasis). Reikia taikyti tarpdalykiškumą, kuris padėtų besimokantiesiems suprasti ekonomikos, socialinės ir gamtos sistemų tarpusavio sąsajas.

Iššūkiai, susiję su mokymusi siekiant aplinkos tvarumo

Europos ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose mokyklose ir bendruomenės organizacijose įgyvendinama vis daugiau iniciatyvų ir veiksmų klimato kaitos, biologinės įvairovės ir tvarumo srityse. Daugelyje šalių parengtos politikos priemonės ir strategijos, susijusios su švietimu aplinkos ir tvarumo srityse, taip pat su tokiomis analogiškai tvariomis koncepcijomis, kaip švietimas darniam vystymuisi ir

---

1 https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224

2 COM(2020) 625 *final*

3 COM(2019) 640 *final*

4 ES biologinės įvairovės strategija, Europos klimato paktas, Europos socialinių teisių ramstis, ES įgūdžių darbotvarkė ir Tarybos rezoliucija dėl Europos švietimo erdvės (2021–2030).

siekiant bendrųjų gebėjimų. Deja, nepaisant dešimtmečius dedamų pastangų ir vykdomų iniciatyvų, **mokymasis siekiant aplinkos tvarumo dar nėra ES politikos ir praktikos sisteminė dalis.**

Tik nedaug šalių mokymąsi visą gyvenimą laiko vienu iš svarbiausių principų siekiant tvarumo švietimo ir mokymo srityje. Norint išnaudoti visas mokymosi ir mokymo siekiant aplinkos tvarumo galimybes, toks mokymasis ir mokymas turi vykti ne tik mokyklose ir aukštosiose mokyklose, bet ir visose sistemos dalyse (formaliojo, neformaliojo ugdymo ir savišvietos) ir visais lygmenimis (nuo ikimokyklinio iki vyresnio amžiaus).

Šalys dažnai susiduria su sunkumais, susijusiais su švietimo ir mokymo siekiant aplinkos tvarumo politikos įgyvendinimu ir stebėsena. Dažnai trūksta konkrečių tikslų, veiksmų, rodiklių ir aiškios vizijos. Tarpdalykinis mokymosi siekiant aplinkos tvarumo pobūdis, į besimokančiuosius orientuotų pedagogikos metodų poreikis, naujas vertinimo praktikos principai, organizaciniai pokyčiai ir bendruomenių partnerystė gali prieštarauti nusistovėjusiai švietimo ir mokymo kultūrai bei normoms.

Šiuo metu daugumos valstybių narių mokymo programose aplinkos tvarumo, įskaitant biologinę įvairovę, temos nagrinėjamos neišsamiai ir nevisapusiškai. Vos keliose šalyse į mokymo programas įtraukti konkretūs tvarumo gebėjimai, susiję mokymosi tikslai ir jų vertinimo būdai. Aplinkos ir tvarumo klausimai dažnai įtraukiami į mokslo ir geografijos mokymo programas; be to, suprasti šiuos klausimus besimokantiems asmenims gali padėti visi dalykai ir jų deriniai.

Daug švietimo specialistų Europoje jau aktyviai moko ar nori mokyti siekdami aplinkos tvarumo. Kita vertus, nemažai jų teigia, kad jiems trūksta patirties ir kvalifikacijos, ypač dėl tarpdalykiškumo, aktyvių pedagogikos metodų taikymo ir temos sudėtingumo.

Visos institucijos dalyvavimo principas, kai tvarumas įtvirtinamas visuose procesuose ir veiksmuose, dar nėra plačiai paplitęs švietimo institucijose, be kita ko, ir dėl nepakankamo finansavimo bei paramos. Institucijoms dažnai trūksta duomenų ir priemonių, kad galėtų stebėti tvarumo iniciatyvų ir pastangų veiksmingumą.

Radikalių esminių pokyčių poreikis

Vis dažniau pastebima, kad įgyvendinant su aplinkos tvarumu susijusius projektus ir programas imamasi domėtis šiais klausimais ir norima juos spręsti. Deja, daugelis tokių iniciatyvų yra ribotos aprėpties ir taikomos tik ribotą laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, kad klimato ir biologinės įvairovės krizių klausimą būtina spręsti kuo skubiau, metas keisti taktiką ir imtis esminių sisteminių pokyčių švietimo ir mokymo srityje.

Aplinkos tvarumo įtraukimas į visą švietimo ir mokymo politiką, programas ir procesus yra labai svarbus siekiant ugdyti žaliajai pertvarkai reikalingus įgūdžius ir kompetencijas. Reikia imtis veiksmų vertikaliai, atsižvelgiant į kiekvieną instituciją iki sistemos lygmens, taip pat horizontaliai, todėl visi švietimo ir mokymo srities suinteresuotieji subjektai turi glaudžiai bendradarbiaudami, kad **tvarumas būtų tvirtai susietas su visa studentų mokymosi patirtimi**.

Būtina sukurti ir taikyti **trumpalaikes priemones**, skirtas institucijoms ir švietimo specialistams remti ir padėti besimokantiesiems ugdyti žaliajai pertvarkai reikalingus įgūdžius ir mąstyseną. **Vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu** reikia užtikrinti, kad vykdant švietimo ir mokymo reformas būtų remiami pokyčiai žalesnei ir tvaresnei ateičiai pasiekti ir būtų jų paisoma.

Rengiant šį pasiūlymą vykdytų konsultacijų ir mokslinių tyrimų rezultatai parodė, kad, norint aplinkos tvarumą susieti su švietimu ir mokymu, būtina imtis veiksmų keliose srityse.

Veiksmingas mokymasis siekiant aplinkos tvarumo:

– prasideda ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros etape;

– yra grindžiamas mokymosi visą gyvenimą principu;

– padeda sukurti palankią mokymosi aplinką, kad tvarumo siektų visa institucija;

– yra orientuotas į besimokantįjį, įtraukus ir pagrįstas gyvenimiška patirtimi;

– padeda švietimo specialistams ir vadovų komandoms mokyti ir veikti siekiant tvarumo;

– padeda puoselėti bendradarbiavimą ir partnerystę vietos ir platesnėse bendruomenėse;

– padeda prasmingai įtraukti jaunimą;

– padeda ugdyti tvarumo gebėjimus;

– yra grindžiamas tvirta politika.

Mokymasis ir mokymas siekiant aplinkos tvarumo gali visapusiškai padėti įgyvendinti kitas – įtraukties, kokybės, inovacijų, tarptautinimo ir į studentus orientuoto mokymo – švietimo darbotvarkes. **Tai turi didžiulį potencialą ir yra puiki galimybė mokymuisi suteikti didesnės reikšmės, motyvuoti besimokančiuosius ir švietimo specialistus, ugdyti gebėjimus, kurių vis dažniau reikia gyvenime ir darbe.**

(1) Siūlomos rekomendacijos tikslai

Komisijos pasiūlymu siekiama:

– ES lygmeniu suformuluoti viziją ir bendrą supratimą apie radikalius esminius pokyčius, kurie įgyvendinant žaliąją pertvarką būtini švietimo ir mokymo srityje;

– parengti suderintą požiūrį į gebėjimus, įgūdžius ir nuostatas, kad žmonės turi elgtis, gyventi ir dirbti tvariai; didinti mokymosi visą gyvenimą reikšmę ir užtikrinti, kad visi turėtų galimybę tokius gebėjimus ir įgūdžius įgyti visą gyvenimą nuo pat vaikystės;

– palengvinti keitimąsi politikos formuotojų, tyrėjų ir švietimo specialistų patirtimi bei geriausios patirties pavyzdžiais sistemos ir institucijų lygmenimis;

– remti ES lygmeniu vykdomas iniciatyvas, skirtas puoselėti mokymuisi siekiant aplinkos tvarumo, taip pat

– skatinti investicijas į minėtas sritis.

(2) Tarptautinis aspektas

Nors Komisijos pasiūlyme pagrindinis dėmesys skiriamas ES plataus užmojo tikslams ir prioritetams vykdant įsipareigojimus pagal Europos žaliąjį kursą, juo taip pat **papildomas ir tęsiamas darbas tarptautiniu lygmeniu**. Pasiūlymu valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai bus skatinami darniau prisidėti prie UNESCO darbotvarkės, **ypač Švietimo darniam vystymuisi veiksmų gairių iki 2030 m.**, ir juo bus remiamas **ES įsipareigojimas įgyvendinti JT darbotvarkę iki 2030 m.** – visuotinį planą siekiant tvaraus vystymosi visame pasaulyje.

(3) Papildomumas ir sinergija su kitomis ES švietimo ir mokymo iniciatyvomis

– Komunikatas dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m.[5],

[5] COM(2020) 625 *final*

– Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.)[6],

– Komunikatas dėl naujos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės[7],

– Tarybos rekomendacija dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto[8],

– Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo[9],

– Tarybos rekomendacija dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo[10],

– 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planas[11],

– Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų[12],

– Tarybos išvados dėl Europos universitetų[13],

– būsimoji „Erasmus+“ mokytojų akademija[14],

– ES ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros kokybės sistema[15],

– Koalicija „Švietimas klimato labui“[16]

– Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl europinio požiūrio į mikrokredencialus siekiant atverti mokymosi visą gyvenimą ir įsidarbinamumo galimybes[17],

– būsimoji Europos universitetų strategija,

– būsimasis pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Europos aukštųjų mokyklų ryšių užmezgimo siekiant veiksmingai bendradarbiauti.

(4) Derėjimas su kitomis Bendrijos politikos sritimis

– Komunikatas dėl Europos žaliojo kurso[18],

– 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija[19],

– Ekonomikos gaivinimo planas „NextGenerationEU“[20],

– Europos klimato paktas[21],

– Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas[22],

– Europos socialinių teisių ramstis[23],

---

6 Tarybos rezoliucija 2021/C 66/01
7 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=GA
8 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1a0df8ff-5313-11ec-91ac-01aa75ed71a1
9 COM(2020) 274 *final*
10 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=LT
11 COM(2020) 624 *final*
12 Tarybos rekomendacija 2018/C 189/01
13 Tarybos išvados 2021/C 221/03
14 https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-2/teacher-academies
15 Tarybos rekomendacija 2019/C 189/4
16 Koalicija „Švietimas klimato labui“ (https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en)
17 https://education.ec.europa.eu/lt/europiniai-mikrokredencialai
18 COM(2019) 640 *final*
19 COM(2020) 380 *final*
20 https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_lt
21 COM(2020) 788 *final*
22 COM(2020) 98 *final*

– 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategija[24],

– Komunikatas dėl naujojo europinio bauhauzo[25],

– Europos vaiko garantijų sistema[26].

– Komunikatas dėl naujos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės[27],

– Tarybos išvados dėl būsimo Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės valdymo[28],

– Naujoji vartotojų darbotvarkė[29].

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Siūloma Tarybos rekomendacija atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 straipsnio 4 dalį ir 166 straipsnio 4 dalį. Šia iniciatyva nesiūloma išplėsti ES reguliavimo įgaliojimų ar nustatyti valstybėms narėms kitų privalomų įpareigojimų. Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalines aplinkybes, nuspręs, kaip jos įgyvendins šią Tarybos rekomendaciją.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą subsidiarumo principą.

Valstybės narės yra susiformavusios savo kultūrą ir priėmusios teisės aktus, susijusius su mokymosi planavimu ir organizavimu. Jos yra visiškai atsakingos už mokymo turinį ir savo švietimo bei mokymo sistemų organizavimą. Kita vertus, turimais duomenimis, jos susiduria su įvairiais bendrais iššūkiais, susijusiais su jų švietimo ir mokymo sistemų pasirengimu, įskaitant pasirengimą žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai.

Atsižvelgiant į subsidiarumo principą, pasiūlyme pateikiamas švietimo ir mokymo siekiant aplinkos tvarumo planas ir atitinkamos rekomendacijos.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą proporcingumo principą.

Nei šios siūlomos Tarybos rekomendacijos turinys, nei forma neviršija to, kas būtina jos tikslams pasiekti. Valstybės narės prisiima įsipareigojimus savanoriškai ir kiekviena valstybė narė gali laisvai spręsti, kokio požiūrio laikytis.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siekiant padėti įgyvendinti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 ir 166 straipsniuose nurodytus tikslus, pagal Sutartį leidžiama priimti Tarybos rekomendacijas Komisijos siūlymu.

---

23 COM(2017) 250
24 COM(2021) 101 *final*
25 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/qanda_21_4627
26 Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004
27 COM(2020) 628 *final*
28 Tarybos išvados 13567/20
29 COM(2020) 696 *final*

Tarybos rekomendacija yra tinkama švietimo ir mokymo srities priemonė, nes šioje srityje ES tenka papildoma atsakomybė ir tokia priemone dažnai naudojamasi siekiant Europos lygmeniu imtis veiksmų šiose srityse. Kaip teisinė priemonė, ji atspindi valstybių narių įsipareigojimą imtis šiame dokumente išdėstytų priemonių ir yra tvirtesnis politinis bendradarbiavimo šioje srityje pagrindas, visiškai pripažįstant valstybių narių įgaliojimus švietimo ir mokymo srityje.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengiant pasiūlymą informacija buvo renkama per 2021 m. birželio 18 d. – rugsėjo 24 d. vykusias viešas konsultacijas dėl mokymosi aplinkos tvarumo klausimais (pateikti 1 352 atsiliepimai ir 96 pozicijos dokumentai), taip pat per tikslines konsultacijas su valstybėmis narėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis, mokytojais, instruktoriais ir kitais švietimo specialistais, studentais, jaunimo atstovais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais ir šios srities specialistais Europoje.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siekiant surinkti informaciją, užsakyti trys tyrimai: i) mokymo programų, politikos ir kitų priemonių valstybėse narėse palyginimas, įskaitant literatūros apžvalgą, nacionalinius ir politikos mokslinius tyrimus, mokyklų mokymo programų peržiūrą, mokytojų apklausą, atvejų tyrimus ir tikslinių grupių veiklą; ii) „Erasmus+“ projektų, susijusių su mokymusi siekiant aplinkos tvarumo, palyginimas ir iii) tyrimas apie švietimą darniam vystymuisi ir mokymą siekiant darnaus vystymosi COVID-19 ir žaliosios bei skaitmeninės pertvarkos sąlygomis.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į tai, kad siūloma veikla tik papildys valstybių narių iniciatyvas, taip pat į savanorišką siūlomos veiklos pobūdį ir numatomo poveikio aprėptį, poveikio vertinimas nebuvo atliktas. Pasiūlymas parengtas remiantis tyrimais, konsultacijomis su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais bei viešomis konsultacijomis. Juo visapusiškai remiamas ES įsipareigojimas įgyvendinti JT darnaus vystymosi tikslus.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Šioje siūlomoje Tarybos rekomendacijoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų, ypač 8 straipsnyje nustatytos teisės į asmens duomenų apsaugą ir 14 straipsnyje nustatytos teisės į mokslą.

Priemonės bus vykdomos laikantis ES asmens duomenų apsaugos teisės, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679[30] dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento).

[30] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šiai iniciatyvai įgyvendinti papildomų išteklių iš ES biudžeto nereikės.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siekdama paremti įgyvendinimą ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija siūlo parengti mokslinius tyrimus, rekomendacinę medžiagą ir kitas priemones, pagrįstas įrodymais, tarpusavio mokymosi veikla ir gerosios patirties pavydžiais.

Komisija ketina pateikti ataskaitą dėl Tarybos rekomendacijos taikymo remiantis Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strategine programa.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Rekomendacijos metmenys ir tarnybų darbinis dokumentas**

Tarybos rekomendacijos projekte siūlomos gairės ir veiksmai, kurių gali imtis valstybės narės, siekdamos įtvirtinti aplinkos tvarumo aspektą švietimo ir mokymo srityje ir ugdyti visų besimokančiųjų tvarumo gebėjimus. Joje išdėstytas Europos Komisijos įsipareigojimas papildyti veiksmus šioje srityje ir juos remti. Pridedamame tarnybų darbiniame dokumente aprašomi naujausi mokslinių tyrimų duomenys, suinteresuotųjų subjektų nuomonės ir pateikiama informacija apie naująją Europos tvarumo kompetencijos sistemą.

2022/0004 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl mokymosi siekiant aplinkos tvarumo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 straipsnio 4 dalį ir 166 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Europos žaliajame kurse[31] ir 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje[32] pabrėžiamas mokyklų, aukštųjų mokyklų ir kitų mokymo įstaigų vaidmuo bendradarbiaujant su besimokančiaisiais, tėvais, švietimo specialistais[33] ir platesne bendruomene siekiant pokyčių, būtinų sėkmingai žaliajai pertvarkai įgyvendinti;

(2) JT darnaus vystymosi tiksluose, visų pirma 4.7 tiksle, visi besimokantys asmenys raginami iki 2030 m. įgyti žinių ir įgūdžių, reikalingų darniam vystymuisi skatinti, pasitelkiant, be kitų dalykų, švietimą darnaus vystymosi ir darnios gyvensenos, žmogaus teisių, lyčių lygybės, taikos ir nesmurtinės kultūros skatinimo, pasaulinės pilietybės bei kultūrų įvairovės ir kultūros indėlio į darnų vystymąsi vertinimo klausimais.

(3) Komunikate dėl Europos švietimo erdvės[34], Europos socialinių teisių ramstyje[35] ir Komunikate dėl naujos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės[36] raginama parengti naują švietimo ir mokymo politiką ir investuoti įgyvendinant įtraukią žaliąją ir skaitmeninę pertvarką siekiant būsimo atsparumo ir klestėjimo;

(4) bendrieji gebėjimai, kaip apibrėžiama dokumente „Bendrosios mokymosi visą gyvenimą kompetencijos – Europos orientaciniai metmenys“[37], yra skirti padėti žmonėms visoje Europoje įgyti įgūdžių ir gebėjimų, kurių reikia asmeniniam pasitenkinimui, sveikatai, įsidarbinamumui ir socialinei įtraukčiai didelių sparčių pokyčių laikotarpiu;

---

31 COM(2019) 640 *final*

32 COM(2020) 380 *final*

33 Šioje rekomendacijoje švietimo specialistai – tai mokytojai (kurie turi pripažintą mokytojo ar lygiavertį statusą pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką) ir instruktoriai (visi asmenys, vykdantys vieną ar daugiau veiklų, susijusių su teoriniu ar praktiniu mokymu švietimo ar mokymo įstaigoje arba darbo vietoje). Tai apima bendrojo ugdymo įstaigose ir aukštosiose mokyklose dirbančius mokytojus, pradinio ir tęstinio profesinio mokymo sričių mokytojus, taip pat ikimokyklinio ugdymo bei priežiūros specialistus ir suaugusiųjų švietimo specialistus.

34 COM(2020)625 *final*

35 Europos socialinių teisių ramstis | Europos Komisija (europa.eu)

36 COM(2020) 628 *final*

37 OL C 189, 2018 6 4, p. 1–13, priedas.

(5) Europos įgūdžių darbotvarkėje[38] numatyta, kad Komisija parems darbo rinkai skirtų pagrindinių žaliųjų įgūdžių ugdymą, siekiant suformuoti atsakingai klimato, aplinkos ir sveikatos klausimus vertinančių specialistų ir žaliųjų ekonominės veiklos vykdytojų kartą, ir padės integruoti aplinkos ir klimato klausimus į bendrojo lavinimo, aukštojo mokslo, profesinio mokymo, taip pat mokslinių tyrimų programas; Europai reikia itin kompetentingų specialistų, kad galėtų įgyvendinti žaliąją pertvarką ir tapti pasaulio lydere tvarių technologijų srityje.

(6) Tarybos rekomendacijoje dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio teisingumo ir atsparumo[39] pripažįstama profesinio mokymo sektoriaus svarba įgyvendinant skaitmeninę ir žaliąją pertvarką;

(7) Europos klimato pakte asmenys, bendruomenės ir organizacijos raginami dalyvauti klimato srities veiksmuose ir kurti žalesnę Europą, suteikiant galimybių daugiau sužinoti apie klimato kaitą, kurti ir įgyvendinti sprendimus ir užmegzti ryšius su kitais, kad būtų padidintas šių sprendimų poveikis;

(8) Skaitmeninio švietimo veiksmų plane[40] pateikiama kokybiško, įtraukaus ir prieinamo Europos skaitmeninio švietimo vizija ir pabrėžiama skaitmeninių technologijų, kurios labai padeda įgyvendinti žaliąją pertvarką ir kartu sudaro palankesnes sąlygas pereiti prie tvaraus elgesio tiek kuriant, tiek naudojant skaitmeninius produktus, svarba;

(9) Naujojo europinio bauhauzo iniciatyva Europos žaliajam kursui suteikia kultūrinį ir kūrybinį aspektą. Ja siekiama parodyti, kaip tvarios inovacijos mūsų kasdieniame gyvenime užtikrinti apčiuopiamų teigiamų pokyčių, bet kita ko, susijusių su mokyklų pastatais ir kita mokymosi aplinka;

(10) UNESCO, vykdydama savo Švietimo darniam vystymuisi programą, siekia užtikrinti, kad švietimas taptų svarbesne ir labiau matoma tarptautinio atsako į klimato krizę dalimi ir įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus, ypač 4.7 tikslą dėl švietimo darniam vystymuisi. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos ir Paryžiaus susitarimo šalys įsipareigoja skatinti švietimą, mokymą, visuomenės sąmoningumą klimato kaitos klausimais, dalyvavimą juos sprendžiant ir galimybę visuomenei susipažinti su atitinkama informacija, o taip pat įsipareigoja bendradarbiauti šiais klausimais;

(11) EBPO 2018 m. duomenimis[41], penkiolikmečiai labai gerai suvokia su klimato kaita ir aplinkos krize susijusias problemas ir būtinybę imtis veiksmų. Kita vertus, tie patys duomenys rodo, kad žymiai mažiau studentų mano iš tiesų galintys ką nors pakeisti. Mokydamiesi apie aplinkos ir pasaulinę krizę mokiniai ir studentai gali pasijusti priblokšti ir bejėgiai, juolab kai susiduria su netikslia arba neteisinga informacija;

(12) švietimo ir mokymo sistemos bei institucijos privalo reaguoti į vis aktyviau reiškiamą jaunimo nuomonę apie klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizes ir įtraukti jaunimą rengiant sprendimus, susijusius su mokymusi siekiant aplinkos tvarumo;

(13) per COVID-19 pandemiją išryškėjo mūsų glaudus ryšys su gamta ir poreikis vėl susitelkti į švietimo ir mokymo sistemas. Įgyta patirties apie naujas švietimo ir mokymo galimybes, pavyzdžiui, mokymąsi kitokioje aplinkoje (ir internetu), besimokančiųjų įtraukimą ir savarankiškumą, sąsajas tarp formaliojo mokymosi ir

---

38 COM(2020)274 *final*

39 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=LT

40 COM(2020) 624 *final*

41 OECD (2020), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? PISA 2018, Volume VI.

platesnės bendruomenės. Dėl pandemijos sustiprėjo ir ilgalaikis susirūpinimas fizine, psichikos ir emocine vaikų ir jaunimo gerove;

(14) atskiri ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros centrai, mokyklos, aukštosios mokyklos, mokslinių tyrimų organizacijos, profesinio mokymo paslaugų teikėjai ir vietos bendruomenės vis aktyviau dalyvauja sprendžiant klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizių klausimus. Tačiau tvarumas vis dar nėra sisteminis ES švietimo ir mokymo aspektas;

(15) daugeliui švietimo specialistų trūksta paramos, patirties ir mokymo galimybių, kad galėtų integruoti aplinkos tvarumo aspektą į savo mokymo praktiką. Jie dažnai teigia esantys nepakankamai pasirengę kovoti su nerimu ir pesimizmu ekologijos srityje ir padėti besimokantiesiems tinkamai prisidėti sprendžiant klimato ir aplinkos problemas;

(16) visos institucijos dalyvavimas siekiant tvarumo, kai įtraukiamos visos veiklos sritys, dar nėra įprastas. Toks požiūris gali būti taikomi mokymui ir mokymuisi, moksliniams tyrimams ir inovacijoms, infrastruktūrai ir veiklai, taip pat studentams, darbuotojams, tėvams ir vietos bei platesnėms bendruomenėms;

(17) būtina plačiau įvertinti visas galimybes papildyti ir sustiprinti kitas švietimo darbotvarkes. Mokymas ir mokymasis siekiant aplinkos tvarumo visapusiškai dera su gerovės ir įtraukties, visuotinio solidarumo, į besimokančiuosius orientuoto mokymosi, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir skaitmeninės pertvarkos politika ir programomis;

(18) švietimo ir mokymo aspektas nėra sisteminė kitos politikos, susijusios su žaliąja pertvarka ir tvarumu, dalis. Švietimo integracija į šią politiką gali turėti teigiamos įtakos jos įgyvendinimui, padėti sujungti skirtingus visuomenės bei ekonomikos sektorius ir veiksmingai įtvirtinti tvarumo aspektą švietimo srityje;

(19) šioje rekomendacijoje visapusiškai paisoma subsidiarumo ir proporcingumo principų.

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS

(1) nedelsiant pradėti aktyviau remti švietimo ir mokymo sistemas imantis veiksmų žaliajai pertvarkai įgyvendinti, kad bet kokio amžiaus ir bet kokios socialinės padėties besimokantieji turėtų prieigą prie kokybiško ir įtraukaus švietimo ir mokymo klimato kaitos, biologinės įvairovės ir tvarumo klausimais;

(2) švietimo ir mokymo politikoje ir programose teikti pirmenybę mokymuisi siekiant aplinkos tvarumo, kad sektorius gautų paramą ir galėtų prisidėti įgyvendinant žaliąją pertvarką; parengti išsamią ir bendradarbiavimu grindžiamą mokymosi siekiant aplinkos tvarumo strategiją, kuri apimtų visas švietimo ir mokymo sistemos institucijas, organizacijas ir dalyvius;

(3) suteikti įvairių mokymosi galimybių skirtingoje aplinkoje tiek ikimokyklinio ugdymo, tiek suaugusiųjų mokymosi srityse, kad visi asmenys galėtų pasirengti žaliajai pertvarkai ir prie jos aktyviai prisidėti, taip pat imtis veiksmų kuriant aplinkos požiūriu tvarią žiedinę ir neutralaus poveikio klimatui ekonomiką bei teisingą visuomenę;

(4) Apsvarstykite galimybę sistemos lygmeniu taikyti šias priemones:

(a) su aplinkos tvarumo tikslais visapusiškai suderinti švietimo ir mokymo strategijas ir planus, taip pat ir tuos, kurie yra susiję su mokymo programomis ir vertinimu, pedagogikos metodais ir švietimo specialistų profesiniu

tobulėjimu; rengiant veiksmų planus ir mechanizmus dėl tolesnių veiksmų ir stebėsenos remti nacionalinių ir kitos politikos ir strategijų (be kita ko, taikomų susijusioms koncepcijoms, tokioms kaip švietimas darniam vystymuisi) įgyvendinimą;

(b) investuoti į ekologišką ir tvarią įrangą, išteklius ir infrastruktūrą (pastatus, aplinką ir technologijas), skirtą mokymuisi, bendravimui ir rekreacinei veiklai, kad būtų užtikrinta sveika ir atspari mokymosi aplinka;

(c) didinti informuotumą apie mokymosi siekiant aplinkos tvarumo teikiamą naudą bei galimybes ir remti švietimo ir mokymo institucijas, siekiant užtikrinti, kad klimato kaitos, biologinės įvairovės ir tvarumo klausimai būtų aktualūs jose besimokančių asmenų kasdieniame gyvenime;

(d) įtraukti mokinius, studentus ir visus besimokančius asmenis į prasmingą bei koordinuotą veiklą, siūlyti ir rengti nuostatas dėl to, ką, kaip ir kur jie sužinos apie aplinkos tvarumą; skatinti proporcingą įvairios socialinės padėties abiejų lyčių besimokančiųjų dalyvavimą;

(e) parengti visapusiškus mokymo programų planus, kuriuose būtų numatyta pakankamai laiko ir erdvės nuodugniam mokymuisi siekiant aplinkos tvarumo, kad jau vaikystėje būtų pradėti ugdyti besimokančiųjų tvarumo gebėjimai. Jei į mokymo programas būtų įtraukta kartų mokymosi ir vietos pavyzdžių, problemų ir jų sprendimo būdų, tos programos taptų aktualesnės besimokantiesiems, nes būtų parodyta, kad klimato kaitos, biologinės įvairovės ir tvarumo klausimai yra vietos lygmens ir gali būti sprendžiami;

(f) remti bendradarbiavimą ir tinklų kūrimo veiklą tvarumo ir biologinės įvairovės srityse, pavyzdžiui, įtraukiant vietos valdžios institucijas, jaunimo atstovus, aplinkosauginio švietimo centrus, miškus, parkus, ūkius, muziejus, bibliotekas, nevyriausybines organizacijas, mokslinių tyrimų, vartotojų organizacijas ir verslą;

(g) remti gerosios patirties plėtrą ir investuoti į pedagoginius mokslinius tyrimus apie mokymąsi siekiant aplinkos tvarumo visais švietimo ir mokymo lygmenimis;

(5) remti besimokančius asmenis – apsvarstyti galimybę taikyti šias priemones:

(a) visiems besimokantiesiems jau ikimokykliniame amžiuje suteikti galimybes suprasti gamtą ir biologinę įvairovę, tuo domėtis ir tai vertinti, skatinti smalsumą bei susidomėjimą ir mokytis veikti siekiant tvarumo tiek asmeniškai, tiek kartu su kitais;

(b) stiprinti (be kita ko, teikiant finansinę paramą) kokybišką mokymąsi visą gyvenimą siekiant aplinkos tvarumo, įskaitant stažuotes, pameistrystės programas, savanorišką veiklą, užklasinę ir kitokią formaliojo bei neformaliojo mokymosi veiklą; pripažinti pilietinį dalyvavimą aplinkos tvarumo iniciatyvose ir už tai apdovanoti;

(c) sudaryti sąlygas taikyti bendradarbiavimu grindžiamus ir patirtinio mokymosi metodus bei principus, kurie būtų aktualūs atsižvelgiant į vietos sąlygas ir tradicijas. Tai taip pat reiškia, kad studentams turėtų būti suteiktos praktinės galimybės stebėti gamtą ir ja rūpintis, išsaugoti išteklius, taisyti, pakartotinai naudoti ir perdirbti, taip padedant jiems suprasti tvarios gyvensenos ir žiedinės ekonomikos svarbą;

(d) teikti tikslią ir prieinamą informaciją apie klimato ir biologinės įvairovės krizes, jas sukeliančius veiksnius, ugdyti problemų sprendimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, puoselėti kritinį mąstymą ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis įgūdžius, remti teigiamus veiksmus, įskaitant savanorišką veiklą, priešintis ir mažinti baimę ir bejėgiškumą, kuriuos besimokantieji gali patirti susidūrę su pasaulinio masto krizėmis;

(6) padėti švietimo specialistams sudaryti sąlygas mokymuisi siekiant aplinkos tvarumo – apsvarstyti galimybę taikyti šias priemones:

(a) pripažinti, kad visi švietimo specialistai, nepaisant jų dėstomo dalyko ar švietimo sektoriaus, yra švietimo specialistai tvarumo klausimais, turintys padėti besimokantiesiems pasirengti žaliajai pertvarkai; pakviesti dalyvauti, konsultuoti ir įtraukti švietimo specialistus kuriant mokymo programas ir kitas švietimo reformas, susijusias su aplinkos tvarumu, ir rengiant tinkamo profesinio tobulėjimo veiklą;

(b) aplinkos tvarumo aspektą įtvirtinti visose pirminio mokytojų rengimo programose, tęstinio profesinio tobulėjimo programose ir mokytojų profesiniuose standartuose ir planuose, siekiant paremti švietimo specialistų kompetencijų ugdymą tvarumo srityje;

(c) sudaryti galimybes švietimo specialistams dalyvauti su tvarumu susijusiose profesinio tobulėjimo programose ir tokį jų dalyvavimą skatinti, pavyzdžiui, minėtas programas susiejant su karjeros plėtote bei raida ir švietimo specialistams skiriant tam tikras pareigas, pavyzdžiui, tvarumo koordinatoriaus;

(d) padėti švietimo specialistams (be kita ko, suteikiant pakankamai laiko ir erdvės) taikyti pedagogikos metodus, gerinančius mokymąsi siekiant aplinkos tvarumo, tarpdalykiškai vertinti švietimą tvarumo klausimais ir pabrėžti socialinius bei ekonominius mokymosi siekiant aplinkos tvarumo aspektus, kad visi besimokantieji galėtų įgyvendinti pokyčius ir išmokti veikti tiek atskirai, tiek bendrai kuriant tvaresnį pasaulį;

(e) skatinti pokyčius lemiantį tarpdalykinį mokymą bei mokymąsi ir sudaryti tam sąlygas taikant ir tradicinius, ir naujoviškus mokymosi metodus, tokius kaip praktinis mokymasis, STEAM metodas[42], hakatonai ir žaidimizacija;

(f) parengti ir platinti medžiagą, kuri padėtų specialistams, be kita ko, atliekant vertinimą; padėti švietimo specialistams naudoti tradicines ir naujas priemones bei medžiagą mokymui siekiant aplinkos tvarumo įvairiomis sąlygomis – vidaus, lauko, skaitmeninėje ir neskaitmeninėje aplinkoje; suteikti galimybes naudotis kompetencijos centrų (pavyzdžiui, aplinkosauginio švietimo centrų) paslaugomis;

(g) skatinti mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenę bendradarbiauti su formaliojo bei neformaliojo švietimo ir savimokos paslaugų teikėjais ir teikti paramą švietimo specialistams aplinkos tvarumo srityje; padėti švietimo srities darbuotojams dalyvauti kritinės klimato padėties, aplinkosaugos krizės ir tvarumo tyrimo projektuose ir moksliniuose tyrimuose;

[42] taikant STEAM (gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, menų ir matematikos) metodą siekiama išnaudoti kūrybinį potencialą susiejant švietimą gamtos mokslų srityje su menais, humanitariniais ir socialiniais mokslais.

(7) padėti švietimo ir mokymo institucijoms aplinkos tvarumo aspektą efektyviai integruoti į savo veiklą ir operacijas – apsvarstyti galimybę taikyti šias priemones:

(a) skatinti ir palengvinti veiksmingą visos institucijos dalyvavimą užtikrinant tvarumą, įskaitant mokymą ir mokymąsi, viziją, planavimą ir valdymą, aktyvų besimokančiųjų ir darbuotojų dalyvavimą, pastatų ir išteklių valdymą, partnerystę su vietos ir platesne bendruomene, mokslinius tyrimus ir inovacijas; padėti švietimo srities vadovams valdyti organizacinius pokyčius – suteikti konkrečias profesinio tobulėjimo galimybes ir gaires, kad jie galėtų atlikti savo pareigas;

(b) padėti švietimo ir mokymo institucijoms rengti, stebėti ir įvertinti jų tvarumo strategijas ir (arba) įtvirtinti tvarumo aspektą esamuose procesuose ir priemonėse (pavyzdžiui, mokyklų vystymo planuose, aukštojo mokslo misijos tiksluose ir strategijose); pripažinti, kad tai yra ilgalaikis procesas, reikalaujantis nedidelio masto išmatuojamų veiksmų, kurie turėtų būti nuolat stebimi ir įvertinami (įskaitant pačių institucijų įsivertinimą);

(c) skatinti mokyklas, aukštąsias mokyklas, profesinio mokymo paslaugų teikėjus ir kitus švietimo paslaugų teikėjus dalyvauti ekologinio sertifikavimo programose, kurios gali būti naudingos aplinkosaugos, švietimo ir ekonomikos požiūriu, ir juos remti; sukurti paramos struktūras tokioms schemoms įgyvendinti, pavyzdžiui, paskirti agentūras ar įstaigas, kurios padėtų užtikrinti visos institucijos dalyvavimą, vykdyti mentorystės ir tinklų kūrimo veiklą, teikti šablonus bei gaires ir finansinę paramą;

(d) dalį švietimo ir mokymo organizacijų vidaus ir (arba) išorės peržiūros ir kokybės užtikrinimo mechanizmų sutelkti į tvarumą; pasinaudojant veiklos rezultatais grindžiamomis finansavimo sistemomis apdovanoti aukštąsias mokyklas už efektyvų tvarumo principų taikymą;

(e) dar labiau įtvirtinti aplinkos tvarumo aspektą programose, mokymo programose ir moduliuose, aprėpiant įvairius dalykus, tokius kaip verslo studijos, socialiniai mokslai, architektūra bei inžinerija ir žemėtvarka; išnaudoti išteklius ir medžiagas, kuriuos parengė aplinkosaugos ir švietimo nevyriausybinės organizacijos ir kitos susijusios įstaigos;

(f) padėti aukštosioms mokykloms ir profesinio mokymo įstaigoms rengti trumpus ir specializuotus kursus apie aplinkos tvarumą, už kuriuos suteikiami mikrokredencialai, siekiant pagilinti, išplėsti ir atnaujinti profesinius gebėjimus;

(g) remti partnerystę su verslo ir meno subjektais, ūkiais, kultūros paveldo ir sporto organizacijomis, mokslinių tyrimų institutais, švietimo išteklių (technologijų, leidybos ir kitos mokymo programoms reikalingos įrangos) sektoriumi ir švietimo mokslinių tyrimų įstaigomis; parengti užklasinės veiklos, vasaros ir kitas programas ir teikti paramą stažuotėms, pavyzdžiui, laboratorijose, įmonėse, mokslinių tyrimų institucijose, nevyriausybinėse organizacijose;

(8) sutelkti nacionalinį ir ES finansavimą investicijoms į infrastruktūrą, mokymus, priemones ir išteklius, skirtus švietimo ir mokymo sektoriaus atsparumui ir pasirengimui žaliajai pertvarkai didinti, ypač „Erasmus+“, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, Europos solidarumo korpusą, „Europos socialinį

fondą +“, Europos regioninės plėtros fondą, Techninės paramos priemonę, Skaitmeninės Europos programą, programas „Europos horizontas“ ir „InvestEU“;

(9) investuoti į politikos įgyvendinimo iššūkių ir tokių iniciatyvų poveikio stebėseną, mokslinius tyrimus ir įvertinimą, siekiant pasinaudoti įgyta patirtimi ir į ją atsižvelgti formuojant politiką; taip pat teikti paramą nustatant bendrus švietimo siekiant aplinkos tvarumo rodiklius ir tikslus.

RAGINA KOMISIJĄ:

1. sudaryti sąlygas valstybėms narėms ir suinteresuotiesiems subjektams bendradarbiauti ir vykdyti savitarpio mokymosi veiklą, kad būtų mokomasi siekiant aplinkos tvarumo, ir tuo tikslu:

1.1. įgyvendinti Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030)[43], kurios svarbiausias prioritetas – švietimas siekiant žaliosios pertvarkos;

1.2. skleisti informaciją ir skatinti išnaudoti galimybes gerinti ir remti švietimą ir mokymą siekiant aplinkos tvarumo ir tam sudaryti galimybes pagal ES finansavimo programas, tokias kaip „Erasmus+“, Europos solidarumo korpusas, LIFE, Europos socialinis fondas, „Europos horizontas“, „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir Techninės paramos priemonę;

1.3. dalytis „Erasmus+“ darbuotojų mainų, projektų ir tinklų gerąja patirtimi, taip pat pagal „Erasmus+“ Europos universitetų iniciatyvą, per internetinę „eTwinning“ bendruomenę, profesinės kompetencijos centrus, pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir per Europos inovacijos ir technologijos institutą;

1.4. nustatyti ir fiksuoti gerosios patirties pavyzdžius ir jais dalytis, įskaitant esamose internetinėse platformose[44], ir remti nacionalinių ir kitų organizacijų, aktyviai veikiančių formaliojo ir neformaliojo švietimo ir mokymo sektorių švietimo ir aplinkos tvarumo srityse, tinklaveiką.

1.5. įtraukti jaunimą į rekomendacijos įgyvendinimą, ypač vykdant iniciatyvas „2022-ieji – Europos jaunimo metai“ ir ES jaunimo dialogas, siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai atsižvelgta į jaunimo ir jaunimo organizacijų nuomonę, požiūrį ir poreikius;

1.6. užtikrinti koalicijos „Švietimas klimato labui“ ir Naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos sąveiką;

2. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis rengti išteklius, medžiagas ir mokslinius tyrimus, susijusius su mokymusi siekiant aplinkos tvarumo (įskaitant su naująja Europos tvarumo kompetencijos sistema), ir jais dalytis;

3. padėti švietimo specialistams mokyti siekiant aplinkos tvarumo:

3.1. teikti išteklius ir pagalbinę medžiagą būsimajai Europos mokyklinio ugdymo platformai, EPALE ir Europos jaunimo portalui;

3.2. pripažinti išskirtines pastangas mokymo ir mokymosi siekiant aplinkos tvarumo srityje pagal ES apdovanojimų schemas, be kita ko, skirti Europos novatoriško

[43] Tarybos rezoliucija 2021/C 66/01

[44] Tai galėtų būti būsimoji Europos mokyklinio ugdymo platforma, platforma „Learning Corner, Science is Wonderful!“, Europos jaunimo portalas, EPALE, „Scientix“, Europos pameistrystės aljansas ir „Įgūdžių paktas“;

mokymo apdovanojimą, „eTwinning“ apdovanojimą ir Europos profesinių gebėjimų apdovanojimus;

4. stebėti aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų absolventų ir pradedančiųjų mokslininkų žaliųjų įgūdžių ugdymą, pavyzdžiui, įtraukiant juos į Europos absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvą;

5. stebėti švietimo siekiant aplinkos tvarumo pažangą pagal ataskaitas apie Europos švietimo erdvę ir Europos žaliąjį kursą;

6. glaudžiau bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, ypač UNESCO ir kitomis JT organais, kad kartu su valstybių narių politikos formuotojais, specialistais ir suinteresuotaisiais subjektais būtų puoselėjamas toks požiūris į švietimą ir mokymą siekiant aplinkos tvarumo, kuris būtų pagrįstas lygybės, įtraukumo bei teisingumo principais ir atitiktų Europos žaliojo kurso ir Darnaus vystymosi tikslus;

7. ir toliau stiprinti „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programų ekologiškumo aspektą, tiek užtikrinant žaliąjį judumą ir ekologišką praktiką vykdant projektus, tiek sutelkiant dėmesį į aplinkos tvarumą bendradarbiaujant įvairiems suinteresuotiesiems subjektams švietimo, mokymo ir jaunimo sektoriuose.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas